

DOCKOR FRÅN ALLA VÄRLDENS HÖRN

MALMÖ PUPPET DAYS är en Internationell Interaktiv Dockteaterfestival för barn-och familjepublik. Festivalen etablerades här på **BARNENS SCEN** i Malmö Folkets Park 2021.

Under festivalerna i månadsskiftet oktober-november 2021 - 2023 har festivalen presenterat föreställningar och workshops med ett tjugotal professionella grupper från **BULGARIEN, ITALIEN, SPANIEN, TYSKLAND, SVERIGE, CHILE, SLOVENIEN, GREKLAND, DANMARK.**

Under **MALMÖ PUPPET DAYS 2024** smyckas **BARNENS SCENS** foajé med en fotoutställning med texter, bilder och dockor från alla världens hörn, och dockor från Teaterverkstaden i Hög.

Utställningen är producerad av **STAFFAN BJÖRKLUNDS TEATER** som sedan många år turnerar världen runt med sina föreställningar.

En del av utställningens dockor finns till beskådande i **TEATERVERKSTADEN I HÖG** där **STAFFAN BJÖRKLUNDS TEATER** spelar egna föreställningar och arrangerar gästspel året om.

Intill Teaterverkstaden arrangerar teatern sedan 2015 **PEGASUS FAMILY**, en internationell interaktiv dockteaterfestival i sin unika Ekologiska Teaterträdgård **PEGASUS TRÄDGÅRD.**

STAFFAN BJÖRKLUNDS TEATER
WWW.STAFFANSTEATER.SE

STAVDOCKOR

Dessa dockor styrs med stavar, oftast över kanten av ett skyнке som döljer dockspelarna, eller i fri luft över dockspelarnas huvuden.

Det finns både traditionella Stavdockor som på bilden, och modernare varianter.

Traditionella Stavdockor är vanligast i Indonesien, där traditionen uppstod på 1600-talet.

Särskilt stark är traditionen på Java, där konstarten kallas Wayang Golek.

Wayang betyder Spel, Golek betyder Trä.

Dockorna är tillverkade av trä. Deras huvuden är praktfulla, de är prydda med avbilder av fåglar.

Detta för att förr i tiden var det strängt förbjudet att visa avbilder av människor.

Då vände man helt enkel dockornas huvuden bak och fram, och spelade med dem som fåglar i stället, det var tillåtet!

TRÄDOCKOR

Folk har i alla tider beundrat de som kan ge liv åt döda ting. Det är just detta som Dockteater kan!

Vi vill ju alla se och höra om livet, om sådant som en gång hänt, om sådant som kanske kan hända.

Sådant som sagor och myter handlar om. Vi läser böcker, ser filmer och teaterföreställningar, vi vill veta och lära om livet.

Det har dockspelare fattat i alla tider. De drar i sina trådar, de för sina stavar, och plötsligt blir historierna levande för oss!

Vi förstår att det är någon som gör dockorna levande för oss när vi sitter där och tittar på, men vi ser bara dockorna!

Det verkar som om dockspelare har Anden i Handen. Så är det nog!

VATTENMARIONETTER

En helt unik form av Dockteater. Spelas nästan bara i Vietnam, där föreställningarna är populära och mycket uppskattade av alla åldrar.

Föreställningarna spelas i en vattenbassäng, stor som ett vardagsrum, en meter djup.

Dockspelarna, 7-8 personer, agerar i vadarbyxor i bassängvattnet bakom en skärm.

Vattenmarionetter är tillverkade av trä, de sitter fast på långa pinnar som dockspelarna rör längs vattenytan.

Vid sidan av scenen ackompanjerar en orkester med sträng- och klanginstrument.

Föreställningarna varar ett par timmar. De handlar oftast om folkligt liv i en by.

Man fiskar, man skördar, och man festar. Plötslig dyker eldsprutande drakar upp ur vattnet!

På Statliga Vatten-Dockteatern i Hanoi ges föreställningar för 150000 personer varje år!

SKUGGDOCKOR

Skuggteater är antagligen världens äldsta Dockteaterform.

Rörelse är det samma som liv. Därför har rörliga skuggor alltid fascinerat människors fantasi!

Den som kan få människo- eller djurfigurer att se ut som om de rör sig av egen kraft har alltid beundrats, hen ger ju figurerna magisk kraft!

Skuggspel kommer från Asien.

I Kina och Indien har man spelat skuggteater i mer än 2000 år!

På bilden möts två Indiska Skuggdockor i en Sagoskog: Prins Arjuna och Apkungen.

Asiatiska Skuggföreställningar är långa, de kan vara flera timmar.

Folk kommer och går, man ser någon favoritscen, sedan går man och äter, sedan kommer man tillbaka och njuter av nästa favoritscen!

OBJEKTTEATER

Objektteater är sedan ett par decennier en ny spännande blomma i dockteaterbuketten.

Skådespelare har låtit sig inspireras när de upptäckt dockors rika möjligheter. De blandar fysisk teater med dockor i sina föreställningar.

Hunden på bilden föder just en valp, den transformeras till ett kök, till en ambulans, till....

Den är tillverkad av tunna brädor, den har luckor med gångjärn som kan öppnas och stängas, och är försedd med magneter som andra rekvisitor kvickt och lätt kan fästas med.

Hunden tillverkades i Teaterverkstaden i Hög till en internationell Slovensk-Bulgarisk-Svensk samproduktion hos Miniteater i Ljubljana, en av de Europeiska scener där Objektteater ofta produceras.

HANDDOCKOR

Alla har väl någon gång lekt och spelat med handdockor! De finns över hela vår värld.

I våra dagar används handdockor mest av barn. Men det är inte länge sedan man spelade handdocksteater för vuxna på gator och torg överallt i Europa!

Folk samlades för att få se och höra dockorna spela om nyheter. Det spelades på ett rätt våldsamt och roligt gycklande sätt.

Ibland tyckte myndigheterna att dockspelarna drev för mycket med kungar, ministrar och andra högt uppsatta, så de jagades iväg från gatorna.

Men fräcka dockor kommer alltid tillbaka! Så har det alltid varit!! England kallas teaterformen Punch & Judy, i Frankrike Guignol, i Tyskland Kasper, Pulcinella i Italien, Petruschka i Ryssland.

Kär docka har många namn!

MARIONETTER

Är man en marionett är man styrd av någon annan och följer den andres vilja.

En klassisk sanning!

I våra dagar möter vi oftast Dockteaterformen Marionetteater genom Soloartister som dyker upp med sina trådstyrda dockor på gator och torg runt om i Europa.

De mest raffinerade marionetterna kan med hjälp av trådar fås att röra ben, huvud, ögon, mun och mycket annat.

De blir riktigt levande när de förs av skickliga marionettister!

Förutom Soloartister finns också statliga och privata Marionettscener i större Europeiska städer som Barcelona, Wien, Salzburg, Prag.

Där spelas det regelbundet stora fantastiska föreställningar som tex Mozarts Trollflöjten med en mängd marionetter.

DOCKOR AV NATURMATERIAL

Dessa Trädockor är tillverkade av hasselgrenar som vuxit i Teaterträdgården Pegasus Trädgård i Hög, Europas enda Ekologiska Teaterträdgård.

De är målade med linolja som blandats med naturliga pigment i olika kulörer.

Dockorna har stora ögon, de ska ju synas på långt håll när de uppträder i parker och på torg.

I Pegasus Trädgård kan man tillverka egna dockor av naturmaterial som trä, eller rotfrukter som potatisar och purjolökar som växer i trädgården.

Här planterar man sina dockor, sedan skördar man dem och spelar med dem, sedan äter man upp dem!

Billigt och klimatsmart, och man har inte fördärvat någonting!

STAVDOCKOR

Denna kollektion Stavdockor är en utveckling av traditionella Wayang Golekdockor från Västra Java i Indonesien. De tillverkades 2018.

Traditionellt används Stavdockor i pjäser grundade på eposen Ramayana och Mahabharata i 5-6 timmar långa föreställningar med rituella inslag.

Nu förnyas denna tradition. Dockorna på bilden medverkar i en kort familjeföreställning om Lejonkungen.

Den framförs av gruppen Behind The Actors som är knuten till universitetet i Bandung med uppgift att modernisera den Indonesiska Stavdocktraditionen.

Traditionella Wayang Golek-föreställningar är mycket populära, de spelas för jättepublik med ackompanjement av Gamelangorkester vid stora folkliga högtider.

MODELLTEATER

En fantastisk och klassisk Dockteaterform.

Spelar man en Modellteaterföreställning ihop med andra får man ett riktigt Dockteaterjobb:

Dockförare, Ljustekniker, Ljudtekniker, Scenmästare, Biljettkontorist, Publikvärd...

Man köper en modellteater, monterar dess kulisser och ridå.

Sedan tillverkar man de medverkande pappersdockorna som medföljer som kartongark, och lär sig det medföljande

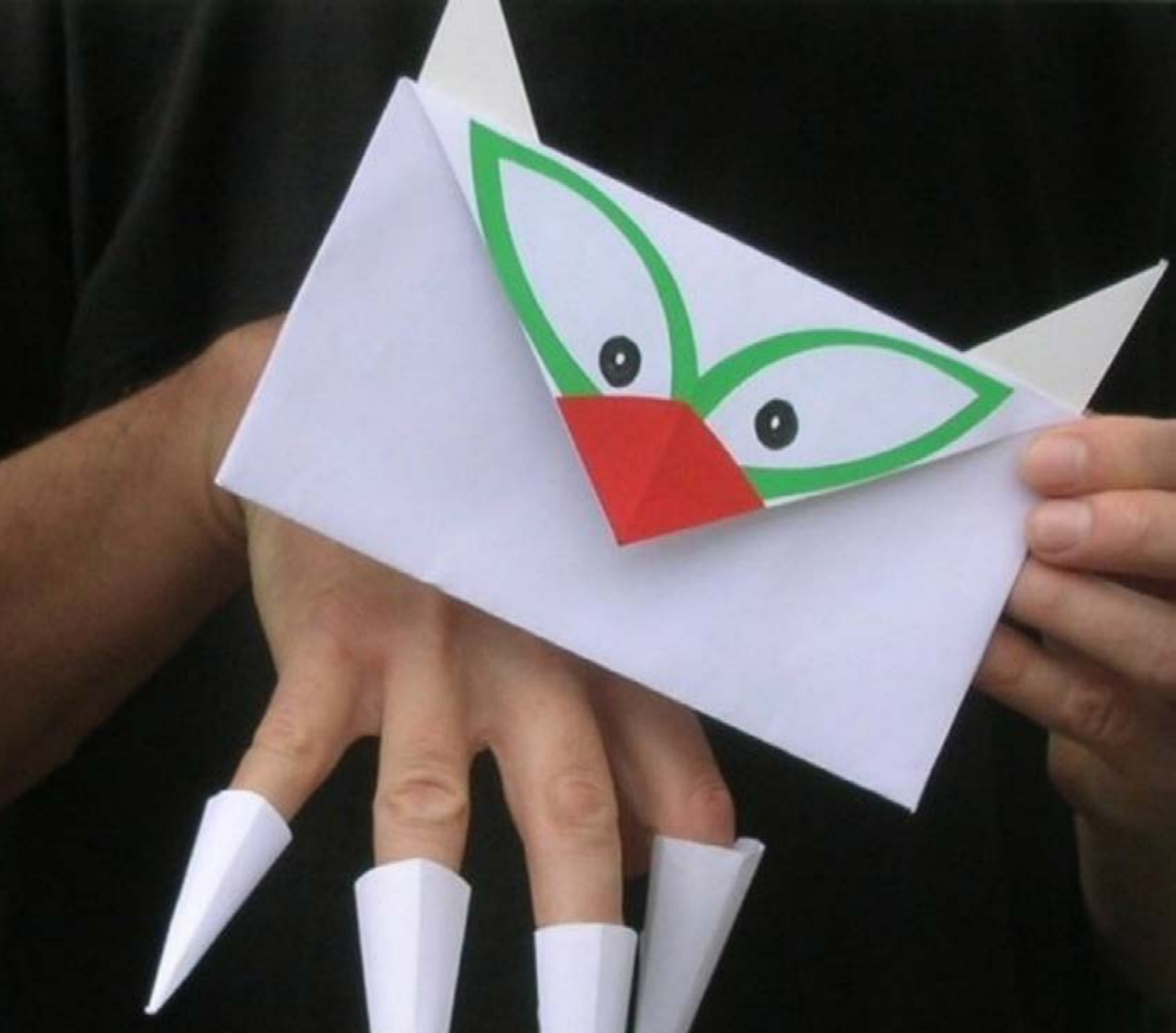
manuskriptet och scenanvisningarna.

Sedan övar man och bjuder in till föreställning!

Passar bra för familjer med lite större barn.

Varför inte producera en Modellteaterföreställning tillsammans under senhösten och presentera den som Julföreställning för släkt, vänner och grannar.

En garanterad succé!

PAPPERSDOCKOR

Papper är ett material som erbjuder rika möjligheter för transformationer och animeringar.

I Ljubljana i Slovenien finns Dockteatergruppen TEATRO PAPELITO som gör riktigt inspirerande musikaliska och färgfulla föreställningar med musik men utan ord.

Papper är ett lättillgängligt och billigt material, vill man göra egna dockor finns det alltid något slags lämpligt papper runtomkring en!

Man kommer igång direkt, och man får snabbt snygga dockor som man kan börja leka och spela med med det samma.

Dockor av andra material kan vara svåra att tillverka och finna material till, och när de väl är färdigtillverkade har man kanske glömt vad man skulle spela med dem.

Så är det inte med pappersdockor!

HANDDOCKOR

Alla har väl någon gång lekt och spelat med handdockor! De finns över hela vår värld.

I våra dagar används handdockor mest av barn. Men det är inte länge sedan man spelade handdocksteater för vuxna på gator och torg överallt i Europa!

Folk samlades för att få se och höra dockorna spela om nyheter. Det spelades på ett rätt våldsamt och roligt gycklande sätt.

Ibland tyckte myndigheterna att dockspe-larna drev för mycket med kungar, ministrar och andra högt uppsatta, så de jagades iväg från gatorna.

Men fräcka dockor kommer alltid tillbaka! Så har det alltid varit!! England kallas tea-terformen Punch & Judy, i Frankrike Guignol, i Tyskland Kasper, Pulcinella i Italien, Petruschka i Ryssland.

Kär docka har många namn!

OBJEKTDOCKOR

Man brukar dela upp Dockteater i fyra kategorier:

MARIONETTER där Dockspelaren styr med trådar, **HANDDOCKOR** där man trär dockorna på sina händer, **SKUGGSPEL** där Dockspelaren styr sina dockor bakom en upplyst skärm, och **STAVDOCKOR** som styrs med stavar över Dockspelarnas huvud.

I Sverige kallas hela konstformen **DOCKTEATER**, medan man i de flesta Europeiska länder

numera säger **FIGURTEATER**, för att komma ifrån ordet Docka som ju associerar till barn fast konstformen riktar sig till både barn och vuxna.

Objektteater är en modern gren på det blomstrande Dockteaterträdet. Dockartister presenterar numera Soloföreställningar i Performancestil där olika objekt animeras och transformeras. Objektteater spelas oftast för vuxenpublik.

FINGERDOCKOR

Vill man själv hitta på föreställningar och historier med dockor är Fingerdockor ett bra sätt att kvickt komma igång.

Det är bara att sätta dockorna på sina fingrar och börja hitta på.

Man kan spela och leka med dem i fria luften eller gömma sig bakom en stolsrygg.

Fingerdockor är utmärkta för kontakt mellan föräldrar och de allra minsta, man kan läsa en saga och låta fingerdockorna dyka upp bakom bokryggen då och då medan man läser, det blir som en liten Dockteaterföreställning!

Man hittar olika slags kollektioner av Fingerdockor av konstnärligare slag i Muséeshoppar och Konstaffärer, och av enklare slag i Leksaksaffärer.

SKUGGTEATER

Här agerar en verklig Skuggteatermästare, Cengiz Özek från Istanbul, bakom skuggskärmen.

I Europa spelas professionell traditionell skuggteater främst i Turkiet och Grekland.

Oftast är det humoristiska föreställningar med samma huvudperson i båda länderna.

Han kallas Karagöz i Turkiet, Karaghiozis i Grekland.

Han hamnar alltid i dråpliga knipor när han måste skaffa mat till alla sina barn, och han misslyckas nästan alltid.

Men när han kommer hem tomhänt har hans snälle morbror Barbajagos som bor i en by i bergen sett till så alla barn blivit mätta.

MARIONETTER

Är man en marionett är man styrd av någon annan och följer den andres vilja.

En klassisk sanning!

I våra dagar möter vi oftast Dockteaterformen Marionetteater genom Soloartister som dyker upp med sina trådstyrda dockor på gator och torg runt om i Europa.

De mest raffinerade marionetterna kan med hjälp av trådar fås att röra ben, huvud, ögon, mun och mycket annat.

De blir riktigt levande när de förs av skickliga marionettister!

Förutom Soloartister finns också statliga och privata Marionettscener i större Europeiska städer som Barcelona, Wien, Salzburg, Prag.

Där spelas det regelbundet stora fantastiska föreställningar som tex Mozarts Trollflöjten med en mängd marionetter.

SKUGGDOKKOR

Den ljusa skuggdockan är Prins Arjuna från Java i Indonesien. Han har spelat med i en spännande historia om gudar.

Den mörka dockan är Apkungen, Monkeyking, från Indien. Han kan dyka upp både som stavdocka och skuggdocka!

Den blå dockan heter Barbajagos, han var med i en Grekisk föreställning om den komiske hjälten Karaghiozis.

Alla skuggdockorna på bordet är miniatyrer. På en vägg i Teaterverkstaden i Hög kan du se några i full storlek, 1,5 meter!

Skuggdockor från Asien är oftast gjorda av getskinn, och de spelar nästan alltid med i historier om gudar.

I Turkiet och Grekland tillverkar man sina skuggdockor av kamel- eller åsneskinn, här handlar historierna inte om gudar, utan om vanligt folk!